

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 4 marca 2019 r.

Pozycja 58

POSTANOWIENIE z dnia 12 grudnia 2018 r. Sygn. akt Ts 161/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej M.M. w sprawie zgodności:

art. 220 § 1 i 3 w związku z art. 243 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1369) z art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej, wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 14 sierpnia 2017 r. (data nadania), M.M. (dalej: skarżąca) wystąpiła o stwierdzenie, że art. 220 § 1 i 3 w związku z art. 243 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (obecnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, ze zm.; dalej: p.p.s.a.) w zakresie, w jakim nie zawiera regulacji, iż – w przypadku złożenia przez stronę wniosku o przyznanie prawa pomocy przez zwolnienie od kosztów sądowych – wezwanie wskazane w art. 220 § 1 p.p.s.a. (do uiszczenia opłaty w terminie 7 dni od daty otrzymania pisma) doręcza się stronie po prawomocnym zakończeniu postępowania o przyznanie prawa pomocy, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Skarga konstytucyjna została sformułowana w związku z następującą sprawą.

Decyzją Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (dalej: Minister) nr [...] z 31 sierpnia 2012 r. utrzymaną w mocy jego decyzją nr [...] z 10 grudnia 2014 r. skarżąca – rzeczoznawca majątkowy – została ukarana karą dyscyplinarną w postaci zawieszenia uprawnień na okres 9 miesięcy.

Decyzja ta została zaskarżona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. (dalej: WSA) skargą z 19 stycznia 2015 r. Zarządzeniem z 10 lutego 2015 r., wydanym przez Przewodniczącego Wydziału WSA (dalej: Przewodniczący), skarżąca została wezwana do

uiszczenia wpisu sądowego w kwocie 200 zł w terminie 7 dni od daty otrzymania zarządzenia. Skarżąca w zażaleniu zakwestionowała wysokość wpisu.

Postanowieniem z 9 lipca 2015 r. (sygn. akt [...]) Naczelny Sąd Administracyjny (dalej: NSA) oddalił to zażalenie. Pismem z 20 października 2015 r., wskazując na zarządzenie Przewodniczącego z 13 października 2015 r., WSA wezwał ponownie skarżącą do uiszczenia wpisu sądowego w kwocie 200 zł w terminie 7 dni od daty otrzymania zarządzenia. W terminie tym skarżąca złożyła wniosek o przyznanie prawa pomocy w zakresie częściowym poprzez zwolnienie od kosztów sądowych.

Ponieważ skarżąca nie dołączyła do wniosku oświadczenia majątkowego, zarządzeniem referendarza sądowego z 29 lutego 2016 r. jej wniosek pozostawiono bez rozpoznania. Po rozpoznaniu sprzeciwu od tego zarządzenia, WSA – postanowieniem z 18 kwietnia 2016 r. – pozostawił bez rozpoznania wniosek skarżącej o zwolnienie od kosztów sądowych. Skarżąca złożyła zażalenie do NSA, oddalone postanowieniem z 30 czerwca 2016 r. (sygn. akt [...]).

W sprawie głównej, WSA – postanowieniem z 6 września 2016 r. – (sygn. akt [...]) na podstawie art. 220 § 3 p.p.s.a. odrzucił skargę na decyzję Ministra z 10 grudnia 2014 r. Skarżąca złożyła w Naczelnym Sądzie Administracyjnym zażalenie na to orzeczenie. Postanowieniem z 15 marca 2017 r., NSA oddalił zażalenie skarżącej na to postanowienie WSA.

Zarządzeniem z 2 października 2018 r. Trybunał Konstytucyjny wezwał skarżącą do uzupełnienia braku formalnego skargi konstytucyjnej przez nadesłanie odpisu i czterech kopii zarządzenia referendarza sądowego zobowiązującego skarżącą do przesłania wniosku o przyznanie prawa pomocy na urzędowym formularzu. Z uwagi na fakt, iż skarżąca nie mogła dysponować niniejszym zarządzeniem, a otrzymała jedynie pismo informujące o jego wydaniu, nie była ona w stanie uzupełnić braków formalnych skargi. Dlatego też, pismem z 11 października 2018 r., pełnomocnik skarżącej nie wykonał zarządzenia.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK), skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań lub jest oczywiście bezzasadna.

2. W myśl art. 79 ust. 1 Konstytucji przedmiotem skargi konstytucyjnej może być ustawa lub inny akt normatywny, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach skarżącego albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji. Dlatego art. 53 ust. 1 u.o.t.p. TK zobowiązuje skarżącego do: wskazania kwestionowanego przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach skarżącego określonych w konstytucji, wskazania, która konstytucyjna wolność lub prawo skarżącego, i w jaki sposób – jego zdaniem – zostały naruszone oraz do uzasadnienia zarzutu niezgodności kwestionowanego przepisu, ze wskazaną konstytucyjną wolnością lub prawem z powołaniem argumentów lub dowodów na jej poparcie.

Skarżąca stwierdziła, że naruszenie praw i wolności konstytucyjnych wiąże z postanowieniem Naczelnego Sądu Administracyjnego (dalej: NSA) z 15 marca 2017 r. (sygn. akt [...]) o oddaleniu jej zażalenia na postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. (dalej: WSA) z 6 września, wydane na podstawie art. 220 § 1 i 3 ustawy z dnia 30

sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, ze zm.; dalej: p.p.s.a.).

Trybunał stwierdził, że umieszczenie w *petitum* skargi konstytucyjnej w charakterze przedmiotu kontroli – regulacji związkowej, wymusza w tym konkretnym stanie faktycznym przedstawienie innego ostatecznego orzeczenia. W przeciwnym bowiem razie, skarżąca straciłaby możliwość zaskarżenia art. 243 § 1 p.p.s.a. Trybunał zauważa jednak, że owo orzeczenie istnieje i zostało przez skarżącą doręczone, a jest nim ostateczne orzeczenie w sprawie wпадkowej, dotyczącej wniosku o przyznanie skarżącej pomocy prawnej, to jest postanowienie NSA z 30 czerwca 2016 r. (sygn. akt [...]) oddalające zażalenie na postanowienie WSA z 18 kwietnia 2016 r.

Wydanie tego postanowienia na podstawie art. 243 § 1 p.p.s.a. wynika z samego jego uzasadnienia i stanowi okoliczność niebudzącą dla Trybunału Konstytucyjnego wątpliwości. Błędem skarżącej było nieprzytoczenie tego postanowienia w treści skargi jako ostatecznego rozstrzygnięcia, stanowiącego podstawę zaskarżenia art. 243 § 1 p.p.s.a. Niewskazanie przez skarżącą ostatecznego rozstrzygnięcia w postępowaniu w sprawie skargi konstytucyjnej stanowi samodzielną podstawę odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej zgodnie z art. 53 ust. 2 pkt 1 u.o.t.p. TK.

3. Skarżąca podjęła próbę uzasadnienia zarzutu niezgodności art. 220 § 1 i 3 w związku z art. 243 p.p.s.a. z art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 2 Konstytucji. Argumentuje, że aktualna treść art. 220 § 1 i 3 p.p.s.a. nie reguluje w sposób jednoznaczny, całościowy i spójny terminu wezwania strony do uiszczenia opłaty w sytuacji, gdy strona występuje o przyznanie prawa pomocy przez zwolnienie jej od kosztów sądowych na etapie, gdy już otrzymała wezwanie do uiszczenia opłaty sądowej. Zdaniem skarżącej, ta luka prawna umożliwiła NSA, w postanowieniu z 15 marca 2017 r., zajęcie stanowiska i dokonanie interpretacji tych przepisów na jej niekorzyść, przez ustalenie – wbrew treści art. 243 § 1 p.p.s.a. – że strona może wystąpić o przyznanie jej prawa pomocy poprzez zwolnienie od kosztów sądowych, tylko w przypadku pierwszego wezwania. Skarżąca utrzymuje, że takie stanowisko NSA pozbawiło ją prawa do uzyskania wiążącego rozstrzygnięcia w sprawie skargi z 19 stycznia 2015 r., gdyż została ona prawomocnie odrzucona postanowieniem z 15 marca 2017 r.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny w całości podtrzymuje, wyrażony w utrwalonym orzecznictwie pogląd, że – zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji – przedmiotem oceny Trybunału może być wyłącznie konstytucyjność określonych aktów normatywnych, a nie sposób stosowania prawa przez organy władzy publicznej. Przedmiotem skargi konstytucyjnej nie jest bowiem sprzeczne z zasadami konstytucyjnymi stosowanie prawa przez uprawnione organy, lecz zarzut niekonstytucyjności prawa, na podstawie którego organy te wydają rozstrzygnięcia w sprawach indywidualnych (postanowienia TK z: 10 maja i 24 lipca 2000 r., sygn. Ts 26/00, OTK ZU nr 5/2000, poz. 179 i 180).

Z tych przyczyn Trybunał Konstytucyjny postanowił jak na wstępie.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.